

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 7 (2166)

Reede, 4. märts 1988

Hind 2 kop.

ELAGU NAISED!

Kõrg- ja keskerihariduse ministri käskkirjaga avaldati tänu:

Helin Kivimägi — automaatika kateedri vaneminsener
Hilda Virrok — metallide tehnoloogia kateedri insener.

...

8. märtsil tähistame rahvusvahelist naistepäeva, kogu maailma töötavate naiste internatsionaalse solidaarsuse päeva.

Seoses üldrahvaliku pidupäevaga avaldati rektori käskkirjaga tänu eeskujuliku ametialase, õppening ühiskondliku töö eest järgmistele naisõppejõududele, -töölisele, -teenistujatele ja -üliõpilastele:

Aasa, Merike — LS-101 üliõpilane
Elevant, Kaie — elektronarvutite kateedri vanemlaborant
Golõševa, Viktoria — TM-67 üliõpilane
Iljina, Ludmilla — optoelektronika materjalide labori vanemtehnik
Jusson, Heidi — automaatika kateedri vaneminsener
Kivet, Triin — LS-41 üliõpilane
Klimjonova, Tamara — üldtehnilise kateedri vaneminsener
Knjazeva, Galina — KD-49 üliõpilane
Koemets, Anna — üldtehnilise teaduskonna tööline
Kraaving, Marie — graafika kateedri assistent
Krasnorutskaja, Ljubov — signaalitöötuse labori vanemlaborant
Luu, Krista — ehitus-projekteerimisgrupi peainsener
Madar, Urve — raadiotehnika kateedri dotsent
Meinik, Margarita — majandusosakonna juhataja
Merila, Siiri — tootmisprotsesside automatiseerimise labori vaneminsener
Mikkal, Heli-Maarja — TP-41 üliõpilane
Murel, Virma — juhtimise ja plaanimise kateedri dotsent
Oras, Anne — elektroonika kateedri vanemlaborant
Peet, Irina — üldtehnilise kateedri laborant
Pikko, Silvia — füüsika kateedri insener
Raidam, Kadri — TI-81 üliõpilane
Ratšinskaja, Nelli — LA-107 üliõpilane
Reeder, Senta-Melanda — majandusosakonna jooksva remondi tööline
Rikmann, Hilja — teadusliku raamatukogu osakonnajuhataja
Rootalu, Juta — TR-41 üliõpilane
Ruhno, Lembi — kehalise kasvatuse kateedri õppemeister
Rurenko, Jelena — LA-87 üliõpilane
Sira, Erbe — teadusliku raamatukogu vanembibliograaf
Sõmer, Heli-Malle — teadusliku raamatukogu meetodik
Zernant, Eevi — plaani-finantsosakonna juhataja
Zulak, Natalja — KE-29 üliõpilane
Tint, Piia — töökaitse kateedri dotsent
Vanaveski, Virve — pearaamatupidaja asetäitja
Voltri, Aino — kehalise kasvatuse kateedri vanemõpetaja
Viiderfeld, Liia — vene keele kateedri vanemõpetaja.

Tardunud vesi ja maa.
Lumi.
Vaevu tajutav kevadevärelus õhus.
Sa ütled, et see kõik on tavaline.
Osaliselt on sul õigus,
sest ikka ja jälle jäätub vesi,
jäätub maa...
Jah, see on tavaline.
Tavaline nagu ka jääminek ja sulamine.
Kuid sa eksid, kui ütled, et kevadeväreluses
pole midagi uut.
On.
On kindlasti, kui sa vaid tahad
seda enese jaoks avastada.

«Naised innustavad meid suurteks tegudeks,
aga ei anna aega neid korda saata»,
on öelnud Anton Tšehhov.
On märts.
Pilk kalendrisse fikseerib
kuupäevade monotoonses reas numbri kaksiks.
Naistepäev.
See on üks pluss ülejäänud päevad aastas,
sest mehed pühendavad ju teile, naised, end iga päev
Teie olete jõuks, mis paneb liikuma
meeste maailma.
Seepärast meie, mehed, pajame seda ühte —
— naistepäeva, et läbi lilled avaldada teile tänu
selle eest, et te aitate eksisteerida
meil ja meie maailmal.

Taas elad sa kevades ja peened päikesekiired
murravad jää ja sulatavad lume
nii maa peal kui sinas eneses.
On märts 1988.

NAISTEPÄEVA-INTERVJUU filosoofia kateedri õppejõu VIIVE KÜLAOTSAGA

* Opetate TPI-s kuuekümnendate aastate keskpaigast. Kuidas võrdleksite tolleaegset ja praegust tudenti?

Loomulikult on üldise arengu pinnal muutunud ka üliõpilased. Tõusnud on teadmiste tase, küsimused, millele tudengid vastust otsivad, on muutunud sügavamateks. Suurenenud on huvi sotsiaalsete probleemide käsitlemise vastu. Minu arvates oli grupivaim varasematel perioodidel tugevam. Üliõpilasarühmades kujunes välja selline atmosfäär, et taheti kogu grupiga edasi jõuda. Praegu esineb rohkem individuaalset suunatust. Mõnes mõttes on see võib-olla isegi parem, lõppude-lõpuks peab ju igaüks end ise teostama. Ideaalne oleks kui need mõlemad — grupivaim ja individuaalsus — ühituksid.

* Kuidas hindaksite filosoofia õpetamise taset TPI-s? Kui võrd võimeldab praegune programm käsitleda neid probleeme, mis parajasti aktuaalsed, mille vastu tudengid tunnevad huvi?

Ma arvan, et muutused ühiskonnateaduste õpetamises on vajalikud. Filosoofia kateeder teostab praegu sügavaid ümberkorraldusi nii filosoofia õpetamise meetodikas kui aine sisus. Arvestades asjaolu, et riigieksam toimub nüüd marksismis-leninismis, mitte ainult teaduslikus kommunismis, on vaja saavutada püsivate filosoofiaalaste teadmiste omandamine. Meie eesmärgiks on, et need teadmised muutuksid võendumusteks, saaksid üliõpilase maailmavaate aluseks.

1987. aastal tuli uus programm, mis suurelt osalt sarnaneb vanaga. Kuid seal on sisse toodud momendid, mis annavad võimale käsitleda aktuaalseid ja huvitavaid probleeme (sotsiaalse progressi küsimus, majanduslik areng, TTR-i probleemid, etnilised suhted, rahvussuhete küsimused). Need uue programmi võimalused tuleb ära kasutada.

* Kas TPI-s oleksid vajalikud eetika ja esteetika kursused?

Muidugi on vajalik. Kuid ei oska öelda, kuidas mahutada neid praegustesse õppeprogrammidesse. Võib-olla oleksid nad võimalikud fakultatiivseina. Ja eetikat juba loetaksegi fakultatiivseina mõnedes teaduskondades.

Maailma kunsti tundmaõppimine, teaduse ja teadlase eetika, teadusliku ja kunstilise fantaasia lähedus — nende ning paljude teiste probleemide käsitlemine aitaks muuhulgas tõsta ka õpingute humanitaarse külge, millest tehnilises kõrgkoolis kipub jääma vajaka.

* Milliseid muutusi on uutmine põhjustanud filosoofias?

Tunduvalt on suurenenud üldsuse tähelepanu filosoofiale. On tõstatatud konkreetseid probleeme, mis nõuavad nii teoreetilist kui praktilist lahendamist. Räägime isegi täiesti

uuest poliitilisest filosoofiast. Filosoofia on hakanud otseselt mõjutama mitmete kaasajaste protsesside lahendamist. Näiteks 21. veebruaril toimunud diskussioonides oli MLL-i Tiina kõrvuti ajatoolaste ja parteijuhitidega aktiivseks kaasrääkijaks.

* Kuidas iseloomustaksite praegust murrangulist ajajärku? Mida soovitada noortele, kes praegu alustavad oma iseeselvat täiskasvanu elu?

Praegune etapp on keeruline revolutsiooniline ajajärk, seetõttu ka väga huvitav ajajärk. Minu arvates oleks vaja, et noorur, alustades oma teadlikku elu ja saavutades sotsiaalset küpsust, annaks endale aru, et käesoleval ajal on meil vaja ausalt ja tõeselt hinnata minevikku, see tähendab, mõista ajalugu ning näha negatiivsete nähtuste juuri, ära hoidmaks nähtuste põhjusi tulevikus. Samal ajal silmas pidades konkreetseid eesmärke, ku-

jundada endas aktiivset ühiskondlikku suhtumist, perspektiivtunnet, protsesside dialektilist mõistmist. Vajalik on, et igaüks mõistaks, miks me uutmist vajame ning mõistaks, et siin põimuvad kaks olulist protsessi: majanduse fundamentaalne ümberkorraldamine ning ühiskonna sügav demokraatiseerimine.

Konkreetset meil, Festis, avaldub omalaadne äskamisaeg, kus teepoolset rahvas tervikuna hakkab astuma aktiivsele sotsiaalsele ja poliitilisele elule, hakkab ületama poliitilise võõrandumise protsessi. Lisaks majandus- ja sotsiaalelu küsimustele on hakanud erilist tähtsust omama naise vaimse ja rahvusliku eneseteadvuse küsimused. Praeguses olukorras on väga tähtis, et kujuneks välja usaldus rahva ja tema juhtide vahel.

AIKI KULDKREPP
TK-01

MEESTE HAJAMÕTTEID NAISEST JA PEREKONNAST

- K: Naine ja tehnikaalane kõrgharidus?
- A: Kui sõnast kohe kõnni hakata, siis tehnikast tuleks naine küll üsna kauget hoida! Selles osas olen konservatiivne mees.
- K: Ilmselt peab Sa silmas tehnikat traditsioonilises mõttes, näiteks mehhaanikat, energeetikat või ehitust. Iseasi on näiteks töö kuvari taga. Arvutiga töötamise oskus muutub varsti ka meie ühiskonnas igapäevase lausa hädavajalikuks. Kuid ega ka kõrge arendatlane professionaalsus naisele hästi sobi.
- A: Täiesti nõus. Kõrge professionaalsuse omandamine püüab naise esmaeluseid, toimub perekonna ja kodu erel.
- K: Kui rääkida naiste töökäimise üldse, siis teeme meie, mehed, naistele kõvasti liiga. Või teevad nad ise endale liiga?
- K: Ise kindlasti ka. Äärmuslik näide: naine-asfaldipanija. Sellisesse ametisse naist ju keegi ei sunni. Seadusandlusele vaatamata need aga kähjuks on.
- K: Sunnivad majanduslikud põhjused. Perekonnale on raha vaja! Kuid koduvälise töö rohkuse otsese tulemusena ei jätku naisel küllaldaselt aega laste ja mehe jaoks.
- A: Olukorra lahendamaks mehe suurem palk. Siis saaks naine perekonnale pühenduda.
- K: Aga kui kodusel naisel tekib suhtlemisvõrgus?
- A: Minu arvates on naise jaoks kõige tähtsam siiski perekond. Soovi korral leiab naine ka sobiva kõrvaltö. Perekonnale on ideaalseks töökohaks näiteks miniatsteaad.

- K: Arvan, et naine peab saama rahuldada oma vaimseid vajadusi. Selleks aga ei pea ta tingimata tööl käima.
- A: Daamid, kellega olen vestelnud, on pea üksmeelselt väitnud, et tahavad just tööl käia, kuid seda mitte raha pärast, vaid suhtlemistarbe tõttu.
- K: Ilmselt ei ole koduste naiste jaoks loodud küllaldaselt võimalusi sotsiaalseks läbikäimiseks. Kuid pöördugem nüüd tagasi tänasesse tegelikkusse. Ühelt poolt on meil naised koduvälise tööga liialt hõivatud, teiselt poolt aga kuulub neil ka kodusteks töödeks liiga palju aega. Seda «tänu» defitsiitkaupadele ja järjekordadele.
- A: Loodame, et meie ühiskonnas toimuvad ümberkorraldused toovad kaasa ka naise väärtustamise emana ja perenaisena.
- K: Perekonna sissetulek peaks tõusma ning mõttetud ajakulud peaksid vähenema. Ehk õnnestuks niimoodi ka Eestis üvet tõsta. Räägi nüüd meeste vigadest perekonnas.
- A: Mehed on kahjuks sageli huvitatud sellest, et naised kodus ka nende eest rabaksid. Mõistagi see mehe ja naise suhetele perekonnas hästi ei mõju.
- K: Minu arvates seisneb meeste peamine «süü» hoopis selles, et nad on võimu ja algatuse perekonnas naiste kätte vabatahtlikult ära andnud. Tihti ei saa nad ise arugi, et kannatavad seetõttu tugeva alaväärsustunde all.

SENULE, ME HRM & VILETSUS

Anti kätte mulle paber:
«Kirjuta nüüd «ga!»
Kirjulangi, teen kuis kästi,
minu sulg ei maga.
Kirjutan, mis päev on varsti,
kellele ta kuulub.
Niikuinii on selle päeva ümber
mingid laulud.
Varsli on ju Tema päev,
kes möödudes teeb silma.
Silmad Tal on ilusad
ja nendega teeb ilma.
Selgo nüüd, et juttu tuleb
praegu ilmselt Naisest,
kelle puhul rääkida võib
ilust idamaisest.
Naine juhib autosid
ja majandust, kultuuri.
Ta võib panna iga-mehe
isegi vist puuri.
Nendega kui kohtad,
oled ilmselt jälle ohus
kammardad ja vabandad
ja oled lõpuks sohus.
Jama nende naistega on ikka
ilmast- ilma,
alati peab vaatama,
et midagi ei lähex
silma.

Sellel päeval me ei vaiki
seda me ei suuda,
koome Teile kasvõi koju
lilli mitu puuda.
Lõpux tulex öelda miskil sõhest
mis ei öelda mitte:
Noh, hea küll, ma ütlen siis:
«HEAD NAISTEPÄEVA TEILE!»

AIVAR MEOS
(AV-21)

Jeonistanud Indrek Prodel.

- A: Vahet on mehed hoopis kavalad? Kuid on selge, et naine saab end tõelise naisena tunda ainult meheliiku mehe kõrval.
- K: Su viimane väide kehtib ka ümberpöörduvalt. Läheme järgmise probleemi juurde. Kas on õige luua perekond üliõpilasaastail?
- A: Arvan, et ei ole. Minul kui mehel peaksid enne olema töökoht, elamispiind ja kindel sissetulek. Alles siis võib perekonna loomine kõne alla tulla. Üliõpilasaastail abielumise korral kannatab nii mees- kui ka naisüliõpilasel emb-kumb: õppimine või perekonnaelu. Mehe kui tulevase perekonna «toitja» jaoks on õppimine ja konkreetse elukutse omandamine eriti tähtsad.
- K: Lõpetuseks veel üks probleem. Kas Sinu arvates TPI lõpetanud noor naine erineb näiteks TRÜ või ERKI lõpetanud noorest daamist?
- A: Minu jaoks on olemas mõisted «ratsionaalne naiselikkus» ja «naiselik ratsionaalsus». Arvan, et TPI neiu juures valdab ratsionaalne naiselikkus. Perekonnaelus võib see abistada majandusküsimuste lahendamisel, kuid samas ka tekitada lahkemisiid abikaasade vahel.
- K: Minu meelest on ideaalne naiselikult ratsionaalne naine. Hea naine ja abikaasa peab olema eeskätt hea perenaine.
- A&K: SOOVIME KOIGILE TPI NAISÕPPEJÕUDUDELE JA NAISÜLIÕPILASTELE NING TEISTELE NAISTÖÖTAJATELE PALJU ÕNNE NAISTEPÄEVA PUHUL!
Tagasihoidlikud meesstudengid A. ja K.

